

Bron: <https://media.istockphoto.com/vectors>

Kritische Discussies in de Taalles

Iris Hoogendoorn, Mireille Hassemer, Elise Bouman, Indra Wakerkamp

09-03-2023

ALFAGAMMAPARTNERS

Programma

Kennismaking

Ervaringen uitwisselen

Ontwerpprincipes

Voorwaarden voor een succesvolle discussieles

ERK: Gespreksvaardigheid

Vorbereiding en scaffolding

Twee werkvormen: 1. Fishbowl, 2. In Someone Else's Shoes

Evaluatie

Afronding

ALFAGAMMAPARTNERS

Kennismaking

Wie zijn wij?

Wie zijn jullie? Vertel kort:

- wie je bent,
- waar je lesgeeft,
- welk vak je geeft.

Bron: <https://media.istockphoto.com/vectors>

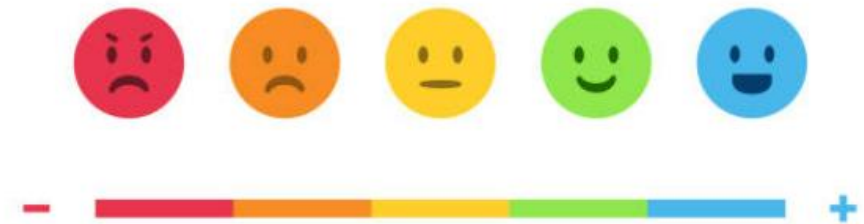
ALFAGAMMAPARTNERS

Ervaringen uitwisselen

Denk aan recente discussielessen die je hebt gegeven. Wat ging goed en wat liep minder?

Tijd: 5 min

video

Bron: <https://media.istockphoto.com/vectors>

1

Ontwerpprincipes voor les met een kritische dialoog

Bewaken veilig klasklimaat
Zorgen voor een ordelijk verloop en respectvolle omgang met elkaar, door het stellen en handhaven van regels, door leerlingen het gevoel te geven dat zij gerespecteerd worden, door een vertrouwensrelatie met leerlingen op te bouwen.

Neutrale open houding (faciliterend)

Om een open en veilig klimaat te creëren is het belangrijk om als docent terughoudend te zijn met een eigen mening en zoveel mogelijk alle perspectieven van leerlingen te accepteren en bespreekbaar te maken.

Inhoudelijke sturing

De docent stimuleert leerlingen kritisch naar hun eigen standpunten en die van anderen te kijken. Hij biedt feitelijke, relevante informatie.

Stimuleren van waardeontwikkeling

De docent stimuleert democratische waarden en geeft eventueel zijn eigen perspectief op vraagstukken.

Rol van de docent

Principe

Veilig klasklimaat

Leerlingen voelen de **vrijheid** om iets te kunnen zeggen zonder dat zij daar op een negatieve manier door anderen op aangekeken worden.

Open klasklimaat

Alle leerlingen moeten de mogelijkheid krijgen hun **standpunt** in te brengen. De docent biedt hen actief de ruimte daartoe.

Reageren op elkaar

Leerlingen worden gestimuleerd om in dialoog met anderen zich te **verplaatsen in andere leerlingen** of standpunten. Ze worden gedwongen naar de eigen standpunten te kijken vanuit de waarden van de ander.

Argumenten geven

Leerlingen worden gestimuleerd **kritisch** te kijken naar de standpunten van anderen en die van henzelf.

Meerdere perspectieven en waarden

Er komen **meerdere perspectieven** naar voren en de waarden die daaraan ten grondslag liggen.

Waarneembaar en concreet gedrag

Leerlingen reageren met **respect** op elkaar. Leerlingen houden zich aan afspraken en leerlingen en docenten gaan prettig met elkaar om. Er wordt niet op elkaar gescholden en leerlingen lachen elkaar niet uit.

Veel leerlingen **participeren** en brengen hun eigen standpunt in.

Docent en leerlingen (ook onderling) wisselen ideeën uit, er wordt naar elkaar **geluisterd** en op elkaar gereageerd.

Leerlingen geven **argumenten**. Docenten en leerlingen onderzoeken argumenten op geldigheid en juistheid.

Er komen in de les **verschillende perspectieven**, aan de orde en waarden worden behandeld (eventueel zonder ze expliciet te benoemen).

Voorwaarden voor een succesvolle discussieles

Our goal is to have a successful class discussion in English. A class discussion is considered successful when:

1. ...we are respectful in our responses to each other
2. ...everyone participates and shares their point of view
3. ...we listen to each other and respond to each other
4. ...we investigate the validity and correctness of our arguments
5. ...your teacher ensures that different points of view are discussed

ALFAGAMMAPARTNERS

ERK Domein C1: Gespreksvaardigheid

B2	Kan zodanig deelnemen aan een vloeiend gesprek, dat normale uitwisseling met moedertaalsprekers redelijk mogelijk is. Kan binnen een vertrouwde context actief deelnemen aan een discussie en hierin standpunten uitleggen en ondersteunen.
C1	Kan zich vloeiend en spontaan uitdrukken zonder merkbaar naar uitdrukkingen te hoeven zoeken. Kan de taal flexibel en effectief gebruiken voor sociale en professionele doeleinden. Kan ideeën en meningen met precisie formuleren en zijn/haar bijdrage vaardig aan die van andere sprekers relateren.

Vorbereitung en scaffolding (1)

- Verduidelijking van de stelling en gekozen discussievorm
- Verdieping in het onderwerp (*bronnen aangereikt door docent of kritisch zelf opgezocht*)
- Nadenken over eigen mening, argumentatie, onderbouwing
- Nadenken over andere perspectieven, te verwachten tegenargumenten en mogelijke reactie hierop
- Hoe kun je je uitdrukken in de doeltaal? Welke woorden en structuren heb je nodig? Welke termen passen bij het onderwerp?

Vorbereitung en scaffolding (2)

- Modelling: voorbeelden van een goede onderbouwing en van respectvol met elkaar omgaan
- Anoniem meningen in de klas inventariseren (bijv. via *Padlet*)
- Voorbeeldzinnen, handige woorden, compenserende strategieën (*aangereikt door docent*)
- Aantekeningen van voorbereidingen meenemen naar de les; onderwerp, mening, argumentatie, onderbouwing

Werkvorm 1: Fishbowl (1)

Fishbowl card? → take place in the outer circle

Question card? → sit together in the outer circle

Goldfish card? → take place in the inner circle

Everyone should also take 2 blank cards.

Bron: <https://nl.depositphotos.com/vector-images/fishbowl.html>

Werkvorm 1: Fishbowl (2)

- You can use one of your blank cards to enter the **discussion** and trade places with someone in the inner circle, either on the teacher's general signal or whenever you would like to add to the discussion.
- Make sure you have used at least one of your **blank cards** by the end of the discussion.

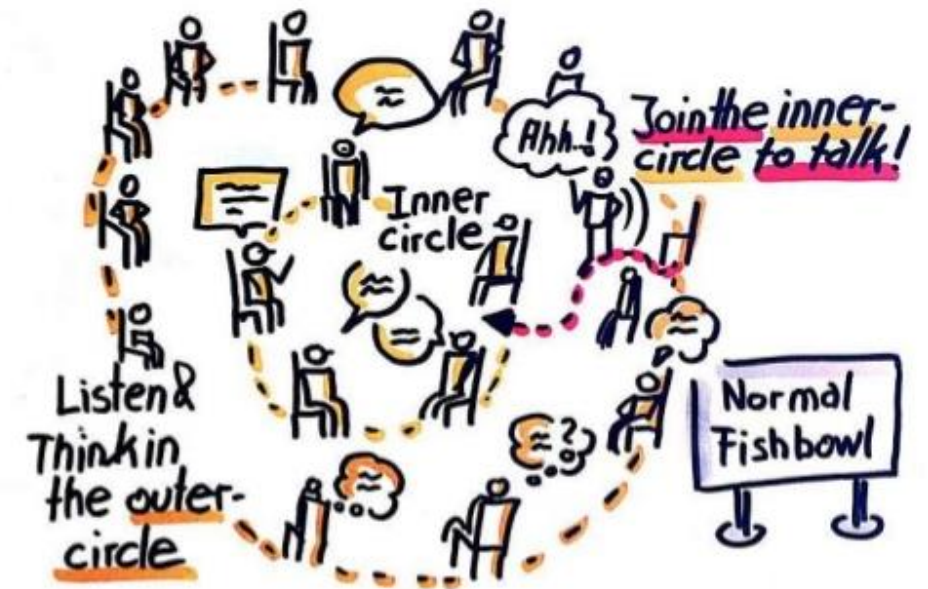
Outer circle

Fishbowl card: *listen, think*

Question card: *ask the inner circle to substantiate their argument(s)*

Inner circle:

discuss

Bron: Marcel van Hove

Werkvorm 2: In Someone Else's Shoes (1)

1. Elke leerling schrijft op een papieren voetstap (kan een A4 zijn) zijn/haar/hun mening en argumenten over een stelling.
2. Leg de argumenten van de leerlingen op de grond neer. Zorg ervoor dat je als docent ook (van tevoren) argumenten hebt uitgewerkt. Mochten een aantal belangrijke argumenten niet genoemd worden, dan kun je deze toevoegen.
3. Vraag leerlingen om op een andere voetstap te gaan staan. Laat leerlingen vanuit die opvatting / positie / referentiekader op de stelling te reageren. Zij moeten dus vanuit een andere rol leren kijken naar het onderwerp. Eventueel kun je aan het eind (als de sfeer veilig genoeg is) leerlingen vragen om op hun eigen voetstap te gaan staan.
4. Je kunt leerlingen vragen wie er door deze werkvorm misschien anders is gaan kijken naar het onderwerp. Kortom, wie is er van mening veranderd en waarom?

Werkvorm 2: In Someone Else's Shoes (2)

Stelling:

*“Docenten moeten geen politieke uitlatingen
doen in de les.”*

Evaluatie

In welke mate was de discussie succesvol?

Je kunt terugkomen op de voorwaarden (Slide 6) middels een evaluatieformulier (handout)

ALFAGAMMAPARTNERS

Afronding

Vragen?

Wat neem je mee?

Welke ideeën heb je nu gekregen?

Bronnen

- Bron, J., & Thijs, A. (2011). Leaving it to the schools: citizenship, diversity and human rights education in the Netherlands. *Educational Research*, 53, 123-136.
- Dennick, R. G., & Exley, K. (1998). Teaching and learning in groups and teams. *Biochemical Education*, 26, 111–115.
- Dönszelmann, S, van Beuningen, C. Kaal, A en de Graaff, R. *Handboek Vreemdetalendidactiek*. Coutinho: 2020.
- Nieuwelink, H. (2019). Gesprekssjabloon Controversiële onderwerpen in de klas. Hogeschool van Amsterdam, Urban Education. https://www.hva.nl/binaries/content/assets/subsites/urban-education/projecten/urban-education_controversiele-onderwerpen_interactief-gesprekssjabloon_2020.pdf?1576055522246
- Schuitema, J., Radstake, H., van de Pol, J., & Veugelers, W. (2018). Guiding classroom discussions for democratic citizenship education. *Educational Studies*, 44, 377-407.
- Scrivener, J. *Learning Teaching*. 3d edition. Macmillan: 2011.
- Ten Dam, G., & Volman, M. (2004). Critical thinking as a citizenship competence: Teaching strategies. *Learning and Instruction*, 14, 359–379

Volgende bijeenkomsten

Nederlands: Donderdag 6 april & Donderdag 20 april [Klimaatkwesities in Literatuur en Poëzie](#)

MVT: Woensdag 7 juni Burgerschap in de MVT-literatuurles [*houd de [website](#) in de gaten voor inschrijving*]

Dank voor jullie komst!

Op de hoogte blijven? Schrijf je [hier](#) in voor onze nieuwsbrief en volg ons op [LinkedIn](#).

Voor direct contact met ons kun je mailen naar:

- Nederlands: [Iris Hoogendoorn](#) & Sonja van Overmeeren
- Moderne Vreemde Talen: [Mireille Hassemer, Elise Bouman, Indira Wakelkamp](#)

